

INDSTILLING

Bestyrelsesmøde den 5. oktober 2020 Dagsordenens punkt 7.2

Sag:

Fempunktsplanen: Studieintensitet

Bilag:

1. Baggrundsnotat: Fakulteternes handleplaner for arbejdet med de studerendes tidsforbrug

Sagsindhold:

SDU's bestyrelse godkendte d. 14. maj "Rammevilkår - fempunktsplan for indsatser i 2020-2021", der indeholder fem indsatser, som SDU skal gennemføre med henblik på at håndtere en række rammevilkår, som påvirker SDU.

De studerendes studieintensitet indgår i SDU's Strategiske Rammekontrakt for 2018-2021, idet SDU i rammekontrakten bl.a. bliver vurderet på de studerendes selvangivelse af tidsforbrug på undervisning og forberedelse. Denne del af rammekontrakten er fastsat efter ønske fra ministeriet, og målingen foretages i et ministerielt system. SDU har derfor ikke indflydelse på den måde, hvorpå den oplevede studieintensitet opgøres men har gjort ministeriet opmærksom på de metodiske vanskeligheder. Herunder ikke mindst, at spørgsmålene om studieintensitet efterlader et rum for fortolkning, at de er baserede på det enkelte individs oplevede hukommelse af tidsforbruget på studiet, og at de ikke i tilstrækkelig grad tager højde for varierende tidsforbrug f.eks. i forbindelse med eksaminer.

I forbindelse med opfølgningen på den strategiske rammekontrakt afholdes årlige styringsdialogmøder mellem SDU og Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte (SIU). På det seneste dialogmøde i november 2019 bemærkede SIU, at nogle af SDU's uddannelser ligger meget lavt i studieintensitet. SIU anmodede SDU om at have særligt fokus på denne problemstilling. SDU opfattede ikke tilkendegivelsen fra SIU som en generel utilfredshed med studieintensiteten på alle SDU's uddannelser men alene en påpegning af, at SDU skulle forbedre studieintensiteten på de uddannelser, hvor tallet lå meget lavt. I forbindelse med opfølgningen på den strategiske rammekontrakt afholder SDU dialogmøde med SIU den 23. oktober 2020.

SDU's fakulteter, institutter og studienævn arbejder sædvanligvis løbende med studieintensitet som led i arbejdet med kvalitetssikring af SDU's uddannelser. Uddannelsesrådet behandlede studieintensitet den 23. juni 2020 og igangsatte – bl.a. som opfølgning på dialogmødet med styrelsen – en proces på SDU, hvor fakulteterne har

udarbejdet nye handleplaner for arbejdet med de studerendes tidsforbrug. Som en del af handleplanerne har fakulteterne indtænkt nye tiltag vedr. f.eks. udprøvning, pensum og digital undervisning. Direktionen behandlede studieintensitet den 13. august 2020 og besluttede, at der skulle være et højere ambitionsniveau for fakulteternes handleplaner, hvorfor fakulteterne efterfølgende har revideret deres handleplaner. Fakulteternes reviderede handleplaner forelå den 10. september 2020 og er vedlagt som bilag 1. Direktionen har godkendt handleplanerne.

På baggrund af fakulteternes handleplaner og høringer af Hovedsamarbejdsudvalget (HSU), Universitetsrådet og De Studerende i Centrum (DSIC) har direktionen udarbejdet nærværende indstilling.

Fuldtidsintensitet er ifølge ECTS-systemet en 42 timers indsats i studieugerne, men da der ikke er et ens antal studieuger på tværs af uddannelser – herunder heller ikke på tværs af SDU's uddannelser – formidles en fuldtidsintention som værende i spændet mellem 37-42 timer pr. uge. Det blev på direktionsmøde den 19. marts 2020 besluttet at sætte en grænseværdi på mindst 35 timer. Uddannelser, der har under 35 timers studieintensitet, har klart et forbedringspotentiale op imod en fuldtidsintensitet. Grænseværdien er sat lavere end 42 timer under hensyntagen til den metodiske usikkerhed, der er ved ministeriets opgørelse af studieintensiteten.

Nedenstående tabel viser, at i alt 47 ud af SDU's 161 uddannelser har en oplevet studieintensitet på under 35 timer. Tabellen viser samtidig fordelingen af uddannelser pr. fakultet på hhv. under og over eller lig med 35 timer. Tabellen viser endvidere, at på 17 ud af de 161 uddannelser har antallet af respondenter været så lille (under 10 respondenter), at målingen af studieintensiteten pga. metodevalget ikke kan anvendes.

Tabel 1: Antal uddannelser og oplevet studieintensitet, fordelt på fakulteter

	Under 35 timer	Over eller lig med 35 timer	Under 10 respondenter	Total
HUM	24	22	3	49
NAT	2	16	2	20
SAMF	14	16	6	36
SUND	7	10	2	19
TEK	0	33	4	37
I alt	47	97	17	161

Hvis SDU skal lykkes med at forbedre studieintensiteten på uddannelser med under 35 timers studieintensitet, kræver det en bred involvering, målsætning, indsats og villighed til at prøve at gå nye veje – naturligvis byggede på de erfaringer, der allerede er høstet på uddannelser med studieintensitet over 35 timer. Det kræver opbakning og vilje til at træffe de nødvendige beslutninger og sikre en systematisk implementering og opfølgning i de faglige miljøer, i de kollegiale organer og på de relevante ledelsesniveauer.

Anbefalingerne til indsatsen fremgår af punkterne 1-3 nedenfor. Præmissen for forslagene er, at indsatsen målrettet studieintensiteten ønskes intensiveret, at den skal have effekt, at nye initiativer skal iværksættes, når det er nødvendigt, at de ansvarlige for uddannelserne fortsat skal tage ejerskab og ansvar for indsatserne, og at der i ledelsesstrengen skal følges op i forhold til indsats og effekt.

Med henblik på at forbedre studieintensiteten anbefales det derfor, at indsatsen følger tre hovedspor:

- 1) At der på alle uddannelser uanset den nuværende studieintensitet fastlægges et ambitionsniveau for indsatsen – indikatorer for studieintensiteten – og at det i tilslutning hertil på uddannelsesniveau beslutes, hvilke virkemidler der mest effektivt kan udvikles, styrkes og bringes i anvendelse for at fastholde og om nødvendigt øge de studerendes studieintensitet. Indikatoren skal være på mindst 35 timer. De relevante kollegiale organer og faglige miljøer skal involveres i de konkrete valg af indikatorer og virkemidler med henblik på at sikre transparens, forankring og adfærdsændringer.
- 2) At det i forbindelse med arbejdet vedr. en revision af budgetmodellen undersøges, om der kan indføres en økonomisk understøttende incitamentsstruktur, der baseret på måltal tilskynder en øget indsats.
- 3) At der etableres en administrativ enkel understøttende governancestruktur, som sikrer tydelige og transparente beslutningsprocesser og effektive processer for, hvordan beslutningerne implementeres og følges op. Et eksempel herpå kunne være årlige rektor-dekan møder, hvor indikatorer og virkemidler drøftes.

De tre hovedspor skal ses i sammenhæng. Virkemidler uden klare mål for indsats og opfølgning vil ikke levere tilstrækkelige resultater, ligesom indikatorer uden tanke på målrettede indsats og virkemidler næppe vil levere effektiv resultatskabelse. Anbefalingerne er koordinerede med anbefalingerne vedr. beskæftigelse, således de kan håndteres i fællesskab og efter samme skabelon.

Ad 1) Ambitionsniveau for indsatsen og virkemidler på uddannelserne

Indikatorer skal opstilles på uddannelsesniveau og i et tæt samarbejde med de relevante kollegiale organer og faglige miljøer. Det foreslås, at indikatoren som minimum skal fastlægges til 35 timer, men at uddannelserne selvfølgelig opfordres og tilskyndes til at fastlægge højere niveau. For uddannelser, der allerede har en studieintensitet på 42 timer, bør ambitionsniveauet ikke sættes ned, men fastholdes.

Alt over 35 timer anvendes som 'indikatorer' i forbindelse med den ledelsesmæssige opfølgning, men anses ikke for at være et 'måltal' i traditionel betydning, som automatisk tages som udtryk for, at studieintensiteten ikke er tilstrækkelig. Mindstegrænsen på 35 timer er derimod et egentlig 'måltal', der skal opfyldes.

I det vedlagte bilag har fakulteterne redegjort for deres forslag til virkemidler. I forbindelse med implementeringen vil direktionen på baggrund af den kommende proces om fastsættelse af indikatorer og virkemidler overveje, om der skal indføres fælles virkemidler for alle uddannelser, således en styrket indsats består af såvel fælles virkemidler for hele SDU som lokalt valgte og tilpassede virkemidler.

Eventuelle fælles virkemidler i form af ændringer i uddannelsernes curriculum eller struktur skal i sin definition og krav til udmøntning tage hensyn til de faglige logikker, forskelligheder og udfordringer, der eksisterer på uddannelserne, så det bliver muligt at 'tone' indsatsen og dermed skabe mening lokalt.

I overvejelserne om mulige virkemidler kan også indgå drøftelser og vurderinger af, hvorvidt der kan iværksættes pilotprojekter eller egentlige eksperimenter på hele uddannelser i tråd med tankerne bag fremtidens uddannelser.

Ad 2) Incitamentsstruktur

Det foreslås, at det i forbindelse med 5-punktsplanens spor om ny budgetmodel undersøges, om der kan indføres en incitamentsstruktur, som kan tilskynde til en øget og målrettet indsats for at styrke studieintensiteten på SDU. I den forbindelse vil der blive foretaget en nærmere vurdering af mulighederne samt af konsekvenserne for adfærd og økonomi.

Ad 3) Governancestruktur

Der skal fastlægges en tydelig governancestruktur, der understøtter beslutninger, incitamenter og motivation i forhold til målsætning og indsatser for at styrke de studerendes studieintensitet.

Konkret foreslås det, at fokus skal være på en struktur og processer, der sikrer progression og ambitionsniveau i indikatorer og implementering. Det vil sige, at der etableres tydelige, effektive og transparente beslutningsprocesser og effektive processer for, hvordan beslutninger implementeres og følges op.

Det indebærer bl.a., at det bør tilstræbes at sikre en klar sammenhæng mellem kvalitetspolitikens indikatorer og indsatser, den strategiske rammekontrakts indikatorer/måltal og formuleringer samt design af de tilknyttede incitaments- og governancestrukturer, jf. fempunktsplanen.

I den konkrete udmøntning er de centrale aktører i den forbindelse i udgangspunktet rektorat (med overordnet ansvar for rammekontrakt, prioritering og økonomi), dekan (med ansvar for bl.a. fakultetets tværgående prioriteringer) og 'prodekan' for uddannelse.

Indikatorer og valg af virkemidler og implementering heraf forankres på fakulteterne og de enkelte uddannelser. Det foreslås, at koordination og opfølgning på tværs administrativt forankres, hvor de rette kompetencer og tilstrækkelige ressourcer tilvejebringes. Det bemærkes, at opgaven – såvel ledelsesmæssigt og administrativt – i sin natur vedrører SDU's uddannelser, deres sammensætning, deres profil og indhold, hvor fx initiativer for at styrke studieintensiteten alene udgør et delelement i den således større sammenhæng.

Den endelige governancemodel skal i øvrigt fastlægges under hensyntagen til ønsket om transparens, involvering og forankring af de relevante miljøer, men også valg og sammensætning af indikatorer og virkemidler og dermed placeringen af centrale og decentrale beslutninger og ansvar.

Indstilling:

Det indstilles, at bestyrelsen

- godkender, at indsatsen vedr. studieintensitet følger ovennævnte tre hovedspor,
- giver direktionen i opdrag at implementere de tre hovedspor.

Indstiller:

Henrik Dam
Rektor

Sagsbehandler:

Annette Lund

Studiechef

Studieservice